

Брюксел, 10 март 2026 г.
(OR. en)

7197/26

ENER 120
ENV 219
TRANS 139
ECOFIN 319
RECH 116
CLIMA 128
IND 178
COMPET 303
CONSOM 75

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 10 март 2026 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: C(2026) 1526 final

Относно: ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА
от 10.3.2026 година
относно осигуряването на частни инвестиции в енергийна
ефективност

Приложено се изпраща на делегациите документ C(2026) 1526 final.

Приложение: C(2026) 1526 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 10.3.2026 г.
C(2026) 1526 final

ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА

от 10.3.2026 година

относно осигуряването на частни инвестиции в енергийна ефективност

ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА

от 10.3.2026 година

относно осигуряването на частни инвестиции в енергийна ефективност

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 292 от него,

като има предвид, че:

- (1) В съобщението си от 17 септември 2020 г. относно „Засилване на европейската амбиция в областта на климата за 2030 г. Инвестиция в неутрално по отношение на климата бъдеще в полза на нашите граждани“ (наричано по-долу „Планът във връзка с целта в областта на климата“)¹ Комисията предложи да се увеличи амбицията на Съюза в областта на климата, като се повиши целта за намаляване на емисиите на парникови газове (ПГ) до 2030 г. до равнище, което е най-малко с 55 % под равнищата от 1990 г. С предложението се изпълнява ангажиментът, поет в Съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г. „Европейският зелен пакт“², да се изработи подробен план за постигане на напредък по отношение на целта на Съюза за 2030 г. до 55 % по отговорен начин. Оценката на въздействието, придружаваща Плана за климатичната цел, показва, че за да се реализира увеличената амбиция в областта на климата, подобренията на енергийната ефективност трябваше да бъдат повишени значително над равнището от 32,5 %.
- (2) Директива (ЕС) 2023/1791 относно енергийната ефективност („преработената Директива за енергийната ефективност“ (ДЕЕ))³ влезе в сила на 10 октомври 2023 г., като въведе обвързваща цел на ЕС за намаляване с 11,7 % на първичното и крайното потребление на енергия до 2030 г., като по този начин значително повиши равнището на амбиция за 2030 г., включително по отношение на финансирането за енергийна ефективност и на засилването на прилагането на принципа „енергийната ефективност на първо място“ в решенията относно политиката, планирането и инвестициите в съответствие със законовите разпоредби.

¹ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Засилване на европейската амбиция в областта на климата за 2030 г. Инвестиция в неутрално по отношение на климата бъдеще в полза на нашите граждани“ COM/2020/562 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex:52020DC0562>.

² Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Европейският зелен пакт“, COM(2019) 640 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex:52019DC0640>.

³ Директива (ЕС) 2023/1791 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2023 г. за енергийната ефективност и за изменение на Регламент (ЕС) 2023/955 (преработен текст) (ОВ L 231, 20.9.2023 г., стр. 1—111, ELI: [Директива — 2023/1791 — BG — EUR-Lex](https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj)).

- (3) Планът за действие за енергия на достъпни цени⁴, приет на 26 февруари 2025 г. като част от Пакта за чиста промишленост⁵, включва ключови действия за намаляване на разходите за енергия на домакинствата и предприятията и за подпомагане на изграждането на истински енергиен съюз, който постига резултати в областта на конкурентоспособността, сигурността, декарбонизацията и справедливия преход. Планът за действие се основава на четири стълба и осем ключови действия, включително специално действие за повишаване на енергийната ефективност и постигане на икономии на енергия, като се подчертава ролята на енергийната ефективност като ключов фактор, допринасящ за енергия на достъпни цени, декарбонизация и конкурентоспособност на промишлеността. За да се постигне напредък в областта на енергийната ефективност, Европейската комисия ще подкрепя участниците на пазара и финансовите институции в насърчаването на единен пазар за енергийна ефективност.
- (4) В съобщението на Комисията от 14 октомври 2020 г., озаглавено „Вълна на саниране за Европа“⁶, строителният сектор се определя като ключов за постигането на целите за енергийна ефективност за 2030 г. и за постигането на неутралност по отношение на климата до 2050 г. Това се дължи на значението на сградите, чието потребление на енергия възлиза на приблизително 40 % от общото в Съюза и 36 % от неговите емисии на парникови газове.
- (5) Директива (ЕС) 2024/1275 относно енергийните характеристики на сградите („преработената Директива относно енергийните характеристики на сградите“ (ДЕХС))⁷ влезе в сила на 28 май 2024 г. и има за цел структурно повишаване на енергийните характеристики на сградите с акцент върху подпомагането на санирането на сградите с най-лоши енергийни характеристики, борбата с енергийната бедност чрез даване на приоритет на уязвимите домакинства и постигането на напълно декарбонизиран сграден фонд до 2050 г.
- (6) В съобщението относно плана REPowerEU от май 2022 г.⁸, последвано от Пътната карта за прекратяване на вноса на енергия от Русия⁹ и предложението за

⁴ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „План за действие за енергия на достъпни цени Отключване на истинската стойност на нашия енергиен съюз за осигуряване на финансово достъпна, ефективно произвеждана и чиста енергия за всички европейци“, COM (2025) 79 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex:52025DC0079>.

⁵ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Пактът за чиста промишленост: Съвместна пътна карта за конкурентоспособност и декарбонизация“, COM(2025) 85 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex:52025DC0085>.

⁶ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — „Вълна на саниране за Европа — екологизиране на нашите сгради, създаване на работни места, подобряване на качеството на живот“ COM(2020) 662 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex:52020DC0662>

⁷ Директива (ЕС) 2024/1275 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2023 г. относно енергийните характеристики на сградите (преработен текст) (ОВ L, 2024/1275, 8.5.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj>).

⁸ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „План REPowerEU“, COM/2022/230 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=COM%3A2022%3A230%3AFIN&qid=1653033742483>

регламент за постепенно прекратяване на вноса на руски газ и подобряване на мониторинга на потенциалните енергийни зависимости¹⁰, енергийната ефективност и усилията за икономии на енергия се определят като ключови стълбове на целите на ЕС в областта на енергийната сигурност за значително намаляване на зависимостта от руски изкопаеми горива и ускоряване на енергийния преход.

- (7) В доклада „Световни инвестиции в енергетиката през 2025 г.“ на Международната агенция по енергетика (МАЕ)¹¹ се подчертава, че целта за удвояване на темпа на подобряване на енергийната ефективност изисква по-големи допълнителни инвестиции. Въпреки че инвестициите в енергийна ефективност непрекъснато са се увеличавали между 2015 г. и 2022 г., МАЕ констатира, че от 2023 г. има отлив на политическа и финансова подкрепа, като през 2024 г. тенденцията се е потвърдила. По-специално в Европейския съюз инвестициите в енергийна ефективност и електрификация са намалели с 2 %, главно поради намалената политическа подкрепа на някои пазари и спада на продажбите на термопомпи. Като цяло МАЕ заяви, че настоящият годишен темп на инвестициите в енергийна ефективност и електрификация трябва да се утрои, за да се удвои темпът на подобренията на енергийната ефективност.
- (8) В доклада на Марио Драги „Стратегия за конкурентоспособност за Европа“ се припомнят огромните нужди на Съюза от финансиране за постигане на неговите цели на политиката, възлизащи на минимални годишни допълнителни инвестиции в размер на 750—800 милиарда евро годишно, и необходимостта от ефективно използване на публичното финансиране от ЕС за стимулиране на частните инвестиции. За да се подкрепи мобилизирането на частни инвестиции, в доклада на Драги се посочва необходимостта от завършване на съюза на капиталовите пазари, от увеличаване на капацитета за финансиране на банковия сектор, което ще включва съживяване на секюритизацията и оценка на настоящото пруденциално регулиране, и от реформиране на бюджета на ЕС, за да се повиши неговата насоченост и ефективност, както и да се подобри усилващия ефект на частните инвестиции.
- (9) Мобилизирането на инвестиции в енергийна ефективност и привличането на допълнително частно финансиране чрез специални мерки на политиката и мерки за финансиране действително са от ключово значение, за да се помогне на държавите членки да постигнат целите за 2030 г. за енергийна ефективност, да постигнат неутралност по отношение на климата до 2050 г. по икономически ефективен начин, да улеснят прехода към интегрирана енергийна система, осигуряваща финансово достъпна и чиста енергия за всички, и да намалят натиска върху търсенето на енергия, а оттам и върху цените на енергията, като

⁹ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Пътна карта за прекратяване на вноса на енергийни ресурси от Русия“, COM/2025/440 final/2, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52025DC0440R%2801%29&qid=1747125158211>

¹⁰ Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за постепенно прекратяване на вноса на руски природен газ, подобряване на мониторинга на потенциалните енергийни зависимости и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1938, COM/2025/828 final, 2025/0180 (COD), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A52025PC0828&qid=1750669110360>

¹¹ Доклад на МАЕ, „Световни инвестиции в енергетиката през 2025 г.“, <https://iea.blob.core.windows.net/assets/1c136349-1c31-4201-9ed7-1a7d532e4306/WorldEnergyInvestment2025.pdf>

същевременно се повишават конкурентоспособността и устойчивостта на икономиката на ЕС и се допринася за намаляване на зависимостта на ЕС от вноса на енергия.

- (10) В член 30 от преработената ДЕЕ (ЕС/2023/1791) се признава необходимостта от разгръщане на подходяща финансова и техническа подкрепа за мерки за енергийна ефективност и от разработване на целенасочени мерки на политиката, позволяващи мобилизирането на частни инвестиции в енергийна ефективност.
- (11) Финансовите институции и участниците на пазара на енергийна ефективност, като например дружествата за енергийни услуги, енергийните общности, енергийните предприятия и операторите на разпределителни системи, централизираните отоплителни и охладителни мрежи, дружествата за недвижими имоти, доставчиците на технологии за енергийна ефективност и технологии за нулеви нетни емисии, следва да играят ключова роля в мобилизирането на частни инвестиции в енергийна ефективност, като използват икономическите ползи от подобренията на енергийната ефективност по отношение на икономии на разходи за енергия и по този начин допринасят за разширяването на икономическата обосновка за енергийна ефективност.
- (12) За да се увеличи ефектът от участието на финансовите институции и допълнително да се мобилизират частни инвестиции за енергийна ефективност, през 2024 г. Комисията създаде Европейската коалиция за финансиране на енергийната ефективност („коалицията“), която обедини държавите — членки на ЕС, финансовите институции и съответните заинтересовани страни като учредители, за да набележат конкретни действия за подобряване на частното финансиране за енергийна ефективност. Целите на коалицията са да се създаде благоприятна пазарна среда за инвестиции в енергийна ефективност и да се увеличи частното финансиране, необходимо за подпомагане на постигането на целите на ЕС в областта на енергетиката и климата за 2030 г. и 2050 г.
- (13) В съвместния доклад относно „Финансиране на енергийната ефективност в Европа — оценка на публичните разходи за енергийна ефективност и енергийните характеристики на сградите“¹², в съответствие с разпоредбите на член 30, параграф 17 от преработената ДЕЕ (ЕС/2023/1791) и член 9, параграф 8 от преработената ДЕХС (ЕС/2024/1275), се оценяват актуалното състояние и ефективността на подкрепата чрез публично финансиране в Европа за привличане на допълнителни частни инвестиции. В съвместния доклад се отбелязва, че инвестициите, необходими за постигане на целите за енергийна ефективност за 2030 г., възлизат на 370 милиарда евро годишно за периода 2021—2030 г. и че прогнозираният недостиг на инвестиции за постигане на целите за енергийна ефективност възлиза на около 170 милиарда евро годишно¹³. Бюджетните ресурси на ЕС за енергийна ефективност са се увеличили с 62 % в многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г.

¹² Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно финансирането на енергийната ефективност в Европа: оценка на публичните разходи за енергийна ефективност и енергийните характеристики на сградите COM(2026)118.

¹³ Доклад на МАЕ за енергийната ефективност за 2024 г., <https://iea.blob.core.windows.net/assets/f304f2ba-e9a2-4e6d-b529-fb67cd13f646/EnergyEfficiency2024.pdf>; и Bruegel, How to finance the European Union’s building decarbonisation plan (Как да се финансира планът на Европейския съюз за декарбонизация на сградите), източник: [PB 12 2024.pdf](#).

в сравнение с периода 2014—2020 г. и с 491 %, като се вземе предвид приносът от NextGenerationEU — от 26,5 на 156,6 милиарда евро. Голяма част от това увеличение идва от Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ). В съвместния доклад се стига до заключението, че ресурсите от бюджета на ЕС и националните публични бюджети за енергийна ефективност са от основно значение, въпреки че представляват само ограничен дял, представляващ около 14,4 % от нуждите от инвестиции. В доклада също така се стига до заключението, че катализиращият ефект на публичното финансиране следва да се използва пълноценно и допълнително чрез повишаване на ефективността и ефикасността на публичната бюджетна подкрепа за постигане на по-големи икономии на енергия и привличане на допълнителен частен капитал.

- (14) Като се има предвид ограничената наличност на публични ресурси, тяхното използване следва да бъде насочено към засилване на икономическата обосновка за енергийна ефективност и по този начин към преодоляване на неефективността на пазара, възпрепятстваща мобилизирането на частни инвестиции в енергийна ефективност, като същевременно се постави акцент върху предоставянето на подкрепа на уязвимите групи за справяне с високите първоначални разходи. Освен това ограничената стандартизация на инвестициите в енергийна ефективност представлява критична пречка пред разработването на специални финансови предложения и финансови инструменти за енергийна ефективност в голям мащаб, като по този начин не успява да привлече частни капиталови инвеститори и пазарни оператори. Поради това продължава да бъде от ключово значение да се подкрепят обединяването, помощта за разработване на проекти и общите методики за разработване, обобщаване и оценяване на инвестициите в енергийна ефективност с цел допълнително привличане на частни капитали.
- (15) Тъй като домакинствата, засегнати от енергийна бедност, не разполагат със собствени ресурси и имат ограничен достъп до търговски заеми, те се сблъскват с пречки пред достъпа до финансиране за инвестиции. Поради това тези домакинства се нуждаят от иновативни публични финансови инструменти, съчетаващи различни форми на финансиране, които могат да дадат възможност за достъп до финансиране под формата на заеми с нулева до ниска лихва, безвъзмездно финансиране, основано на резултатите — като например сключване на договори за спестяване на енергия с гарантиран резултат и финансиране чрез сметките за комунални услуги — което позволява на домакинствата да получат достъп до предварителна финансова подкрепа и да възстановят инвестицията, докато спестяват от сметките си за енергия, наред с други иновативни форми на финансиране. Енергийните общности могат също така да играят роля в обединяването на частните инвестиции в решения за енергийна ефективност по начин, който е по-достъпен и финансово приемлив за гражданите, местните органи, МСП и уязвимите домакинства.
- (16) Очаква се мерките за намаляване на сметките за енергия и намаляване на енергийната бедност, както и мерките в подкрепа на санирането на сградите с най-лоши енергийни характеристики и за посрещане на нуждите на уязвимите потребители, да допринесат положително за целта на Комисията за увеличаване на предлагането и достъпа до жилища на достъпни цени.
- (17) Конкретно по отношение на строителния сектор наблюдаваният среден процент на саниране в държавите — членки на ЕС, понастоящем е твърде нисък (т.е. под 1 %), за да се гарантира навременна декарбонизация на сградния фонд. Подкрепата за увеличаване на темповете на саниране и въвеждането на мерки за

енергийна ефективност в предприятията, включително чрез регулаторни мерки, ще стимулира частните инвеститори и участието на пазарните оператори в развитието на процъфтяващ пазар за инвестиции в енергийна ефективност.

- (18) Увеличаването на частните инвестиции за енергийна ефективност изисква да се признаят съществуващите различия между пазарите за енергийна ефективност на държавите членки, практиките за финансиране и техните регулаторни рамки и рамки за подкрепа. След като установи, че различните предизвикателства на национално и регионално равнище се нуждаят от различни подходи на политиката, създадената на равнището на Съюза коалиция се допълва от специални национални центрове, базирани в държавите членки. Целта е всеки център да се съсредоточи върху конкретен пазарно ориентиран подход за постигане на енергийна ефективност. Националните центрове на коалицията следва да стимулират възприемането на решения за финансиране на национално равнище чрез събиране на подходящите заинтересовани страни, включително публични органи и финансови институции, и чрез предоставяне на непрекъсната техническа подкрепа на органите на държавите членки, за да им се помогне да разработят решения за финансиране на енергийната ефективност в съответствие със своите цели и амбиции на политиката. По подобен начин настоящата препоръка за осигуряване на частни инвестиции в енергийна ефективност следва да бъде съобразена със специфичните национални пазари и практики за финансиране.
- (19) През пролетта на 2024 г. Комисията свика Европейски граждански панел за енергийна ефективност, в който участваха 150 европейски граждани, за да обсъдят предизвикателствата и ползите от енергийната ефективност, които са от най-голямо значение за тях. В резултат на обсъжданията гражданите представиха списък с конкретни препоръки, които да бъдат включени в предстоящите инициативи на Комисията, като подчертаха в своите препоръки ключовата роля на подкрепата за финансирането за енергийна ефективност¹⁴.
- (20) Съгласно член 30, параграф 10 от преработената ДЕЕ (ЕС/2023/1791) от Комисията се изисква да предостави насоки за държавите членки и участниците на пазара относно начините за осигуряване на частни инвестиции в енергийна ефективност. Насоките следва да подпомогнат държавите членки и участниците на пазара при развитието и прилагането на техните инвестиции в енергийната ефективност, както в рамките на различните програми на Съюза, така и извън тях, и следва да предлагат подходящи финансови механизми и иновативни решения за финансиране с комбинация от безвъзмездни помощи, финансови инструменти и помощ за развитието на проекти, за увеличаване на мащаба на съществуващите инициативи и използване на програмите на Съюза като катализатор за увеличаване на ефекта и привличане на частни инвестиции.
- (21) Настоящата препоръка се придружава от подробно приложение с примери за конкретни действия, мерки и насоки за изпълнение чрез създаването на схеми за финансиране, които могат да отключат частни инвестиции в енергийна ефективност.

¹⁴ Окончателни препоръки, Европейски граждански панел за енергийна ефективност, https://citizens.ec.europa.eu/document/download/52a3608d-662c-4b0e-b463-684a9dbef302_en?filename=Final%20recommendations%20European%20Citizens%60%20Panel%20n%20Energy%20Efficiency.pdf

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

Държавите членки и участниците на пазара следва:

1. да създават дългосрочна рамка за подкрепа на публичното финансиране за енергийна ефективност, като използват по-специално ролята на специализираните механизми за финансиране с револвиращ характер и публичните гаранции за увеличаване на достъпа до финансиране и намаляване на риска за инвестициите. Тази рамка за подкрепа следва да осигури основата за разработване на кредитни продукти за финансиране на енергийната ефективност и частни схеми за финансиране и да се основава на предвидима регулаторна рамка за енергийна ефективност, която гарантира дългосрочна видимост на политиката и повишава доверието на инвеститорите. Рамката следва също така да се възползва от регулаторни и фискални стимули, за да стимулира подобренията и инвестициите в енергийната ефективност.

2. Създаване или укрепване на национален фонд за енергийна ефективност (NEEF) или еквивалентни механизми на национално или регионално равнище като специален инструмент за улесняване на достъпа до схеми за публично финансиране за подпомагане на енергийната ефективност, като различните потоци на финансиране и инструменти за финансиране се поставят в единна организационна структура. Този механизъм следва да рационализира достъпа до финансиране, да обедини солидна верига от инвестиции в енергийна ефективност и да даде възможност за комбиниране на множество потоци от публично и частно финансиране в единна операция. Този механизъм би могъл да въведе, наред с другото, целеви програми за финансиране, публични гаранции, финансови инструменти, подкрепа за техническа помощ, групиране на кредити за целите на секюритизацията и схеми за форфетиране и факторинг и да допринесе за опростяване на процесите, правилата и методиките, свързани с енергийната ефективност, както и за подобряване на видимостта и осведомеността както за схемите за финансова подкрепа, така и за финансовите стимули за енергийна ефективност. Освен това държавите-членки следва :

- Да оценят състоянието на схемите за финансиране на енергийната ефективност в своята държава; както и
- да определят дали капитализацията на националния фонд за енергийна ефективност е постигната или увеличена;

3. Да разширят дългосрочните финансови инструменти и решения за смесено финансиране. Държавите членки следва да преразгледат съществуващата национална рамка за финансиране с оглед на създаването и използването на решения за смесено финансиране, съчетаващи нисколихвени заеми и публични гаранции в една операция с различни видове безвъзмездни средства — лихвени субсидии и субсидии за гаранционни такси, капиталови облекчения, безвъзмездни средства за техническа помощ, които заедно могат да подкрепят разработването на частни предложения за финансиране, финансови продукти и иновативни инструменти за финансиране. Освен това държавите-членки следва :

- Да модулират комбинираната подкрепа под формата на безвъзмездни средства, за да се намалят риска и пречките пред достъпа до финансиране;

- Да усилят ефекта на естеството на револвиращите фондове на финансовите инструменти за енергийна ефективност с комбиниран компонент за безвъзмездни средства;
- Да подкрепят разработването на специфични финансови инструменти за енергийна ефективност; както и

Максимално да използват средствата и програмите от бюджета на ЕС за въвеждане на финансови инструменти в голям мащаб.

4. Въвеждане на механизми за подпомагане на разработването на проекти и подкрепа за разработването на „агрегатори“ на проекти за енергийна ефективност

Това включва обслужване на едно гише за подпомагане на гражданите и предприятията при разработването и обединяването на инвестиционни проекти за енергийна ефективност, супер-ДПЕУ (дружества за предоставяне на енергийни услуги), енергийни общности, съоръжения за подпомагане на разработването на проекти и други организатори на проекти. Доставчиците на услуги по агрегиране следва да бъдат подпомагани, за да достигнат критичен размер, с цел да се създаде стабилен поток от подходящи за банково финансиране инвестиции. Държавите членки се насърчават да използват подкрепата на ЕС, например чрез Европейската програма за подпомагане в областта на енергетиката на местно равнище (ELENA), за създаване на национални или регионални механизми за техническа помощ и помощ за разработване на проекти.

5. Активно участие в Европейската коалиция за финансиране на енергийната ефективност с цел насърчаване на по-тясно и ефективно сътрудничество с финансовите институции Това включва развитие на националните центрове, определяне на техните мандати и работни програми. Освен това държавите-членки следва :

- Да създават партньорства, за да се помогне на търговските банки да използват по-добре финансовите съпътстващи ползи от инвестициите в енергийна ефективност; както и
- Да подкрепят и изискват от финансовите институции да предлагат благоприятни за клиентите възможности за финансиране за енергийна ефективност.

6. Да използват по най-добрия начин фискалните стимули за мобилизиране на частни инвестиции в енергийна ефективност. Ключов приоритет следва да бъде премахването на фискалните мерки и субсидиите, които демотивират инвестициите в подобрения на енергийната ефективност, като например такива, които създават зависимост от основани на изкопаеми горива и енергийно неефективни технологии, и избягването на фискални мерки, които с по-високи фискални такси са насочени към икономическите съпътстващи ползи от подобренията на енергийната ефективност. Да въведат положителни фискални стимули и данъчни мерки за мобилизиране на инвестиции в енергийна ефективност.

7. Насърчаване на разработването и внедряването на кредитни продукти за финансиране на енергийната ефективност и частно финансиране чрез договори за кредит Те включват ипотечни кредити за енергийна ефективност и заеми за саниране, включително използването на публични гаранции, други мерки за намаляване на риска, данъчни стимули, засилване на ролята на сектора на банкирането на дребно и

оценяване на икономите на енергия в оценките на кредитоспособността. В съответствие с преработената ДЕЕ (ЕС/2023/1791) да гарантират, че кредитните продукти за финансиране на енергийната ефективност се предлагат широко и по недискриминационен начин от финансовите институции — което означава, че те се насърчават спрямо традиционните финансови продукти, когато това отговаря на висшия интерес на потенциалните клиенти — и са видими и достъпни за потребителите, включително чрез подкрепа от трети страни участници и публични органи. Освен това държавите-членки следва :

- Да дадат възможност на сдруженията на съсобствениците да вземат съвместно заеми за финансиране на инвестиции в енергийна ефективност; както и
- Да предоставят техническа помощ и съвети на финансовите институции с цел да се изгради необходимия капацитет у служителите, отговарящи за заемите, за да предлагат кредитни продукти за финансиране на енергийната ефективност.

Участниците на пазара следва:

- Да разработят и предлагат на пазара кредитни продукти за финансиране на енергийната ефективност; както и
- Да осигурят благоприятни за клиентите решения за финансиране и отпускане на заеми за енергийна ефективност в съответствие с член 30 от ДЕЕ.

8. Създаване на необходимата регулаторна рамка и подкрепа за разработването на иновативни схеми за финансиране. Следва да бъдат разработени схеми като финансиране чрез данъчното облагане и финансиране чрез сметките за комунални услуги, като се даде възможност на съответните публични органи да използват данъци и други такси като средства за погасяване на дългове, като се включат енергийните предприятия и дистрибуторите във финансирането на мерки за енергийна ефективност и се даде възможност за погасяване на дългове чрез сметките за енергия. Освен това, да предоставят възможност дългът да бъде обвързан с имущество и прехвърлен с право на собственост върху имущество. По-конкретно, от държавите членки се изисква:

- Да преценят дали националната рамка позволява разработването на схеми за финансиране чрез данъчното облагане и чрез сметките за комунални услуги;
- Да определят правото на енергийните предприятия да предоставят финансиране за енергийна ефективност;
- Да установят процедури за гарантиране на погасяването чрез данъци, свързани с недвижимо имущество, и прехвърляне на дълг заедно със собствеността;
- Да осигурят достатъчен паричен поток в изпълнителните организации (напр. дружества за комунални услуги, дружества за предоставяне на енергийни услуги) и/или създаване на национални или местни гаранционни и помощни фондове за постигане на ръст;

Участниците на пазара следва:

- Да разработят и предлагат на пазара схеми за финансиране на енергийната ефективност чрез сметките за комунални услуги, като се насърчава сътрудничеството между енергийните предприятия и дружествата за предоставяне на енергийни услуги.

9. Премахване на пречките и увеличаване на финансирането за енергийна ефективност чрез споразумения за услуги и насърчаване на пазар за енергийни услуги Примерите включват подкрепа за подобрения на енергийната ефективност чрез оперативни разходи (ОРЕХ), премахване на административните пречки и пречките пред развитието на пазара на ДПЕУ, използване на инструменти, основани на резултатите, като например договори за спестяване на енергия с гарантиран резултат и други иновативни решения за енергийни услуги. Държавите членки и участниците на пазара следва:

- Да използват подкрепа от ЕС и национална публична бюджетна подкрепа за развитие на пазара на ДПЕУ чрез улесняване на финансирането за ДПЕУ и дружествата със специална инвестиционна цел в областта на енергийната ефективност;
- Да насърчават ролята на ДПЕУ и да популяризират новите условия за сключване на договори, като например енергийната ефективност като услуга и договорите за спестяване на енергия с гарантиран резултат като стълб на националната политика за енергийна ефективност;
- Да насърчават актуализирането на законодателните рамки и обществените поръчки с цел изрично признаване и улесняване на финансирането на ДПЕУ и сключването на договори за спестяване на енергия с гарантиран резултат; както и
- Да подкрепят внедряването на усъвършенствана инфраструктура за измерване, която може автоматично да следи енергийните потоци и икономии на енергия.

Участниците на пазара следва:

- Да използват публичната подкрепа и единния пазар на ЕС за насърчаване на динамичен пазар за енергийна ефективност като услуга, включително през вътрешните граници на ЕС; както и
- Да развиват партньорства между доставчиците на технологии, енергоразпределителните предприятия и дружествата за енергийни услуги и финансовите институции

10. Въвеждане на дългосрочни публични гаранции и други инструменти за намаляване на риска, които са в състояние да увеличат достъпа до частно финансиране за енергийна ефективност. Посочените са ключът към подобряване на икономическите аргументи за енергийна ефективност чрез намаляване на общия инвестиционен риск, подкрепа за кредитното подобрене с цел увеличаване на достъпа до финансиране на конкретни пазари и сегменти от населението и чрез подкрепа на по-конкурентни лихвени ставки. Освен това държавите членки следва да идентифицират специфичните за държавата рискове и трудности при достъпа до финансиране за участниците на пазара.

11. Насърчаване на възможностите за рефинансиране и създаване на благоприятни условия за развитието на вторичен пазар за енергийна ефективност с частни финансови институции. Тези механизми биха могли да подпомогнат схемите за форфетиране и факторинг за договорите за спестяване на енергия с гарантиран резултат на ДПЕУ, да обединят вземанията за енергийна ефективност от различни кредитни институции за целите на секюритизацията и да улеснят създаването на супер-дружества за предоставяне на енергийни услуги или подобни структури, които посредничат между ДПЕУ и институционалните инвеститори. Освен това, държавите членки и участниците на пазара следва:

- да стимулират развитието на пазара на зелени облигации в своя национален контекст; както и
- да установят и задълбочат специализиран диалог с финансовите институции относно развитието на вторичен пазар за енергийна ефективност; както и
- да подкрепят създаването на специални механизми за рефинансиране на енергийната ефективност.

12. Подобряване на събирането на данни за енергийната ефективност. Тук се включват данни за финансовите резултати от инвестициите в енергийна ефективност, включително относно финансовите резултати на инвестициите в енергийна ефективност, и данни за подпомагане на мерките за мониторинг и проверка на икономии на енергия. Държавите членки и участниците на пазара следва да подкрепят разработването, хармонизирането, стандартизирането и опростяването на методологиите за оценка на проекти, включително оценката на неенергийните ползи и мерките за мониторинг и проверка на икономии на енергия, което е от ключово значение за повишаване на доверието и сигурността на инвеститорите, и осигурява паричната стойност на икономии на енергия като търгуема стока.

При изпълнението на настоящата препоръка държавите членки и участниците на пазара следва да обърнат подходящо внимание на приложението към нея, в което се предоставят подробни насоки относно конкретни мерки на политиката и мерки за финансиране за мобилизиране на частни инвестиции в енергийна ефективност, включително конкретни препоръчителни действия, обоснован контекст и примери за успешни случаи на прилагане.

Съставено в Брюксел на 10.3.2026 година.

За Комисията
Dan Jørgensen
Член на Комисията

